

ΝΕΣΤΟΣ 2006

Ακολουθώντας τη ροή

5 Αυγούστου - 3 Σεπτεμβρίου 2006

Ο Νέστος ήταν πάντα ένα 'σπίτι' για το Δ.Ε.Ν. - ένας φυσικός τόπος στο δυτικό σύνορο της Θράκης που μας ενθάρρυνε να εξερευνήσουμε τα δικά μας ψυχοκοινωνικά όρια. Να μελετήσουμε τη συνύπαρξη ενώ βιώναμε το πλέγμα των φυσικών οικοσυστημάτων που μας περιβάλλανε.

Φέτος - με την πολύτιμη συνέργια του Δήμου Τοπείρου που μας παρείχε τη χρήση του χώρου του παλιού σχολείου της Γαλάνης, και του Ερυθρού Σταυρού που συνόδευσε τις δραστηριότητές μας κοντά στο ποτάμι - 84 νέοι (παιδιά, προέφηβοι & έφηβοι) είχαν την ευκαιρία να συμμετέχουν ενεργά σε μια πληθώρα εργαστηρίων εμψύχωσης.

Όλο τον Αύγουστο, στο παλιό σχολείο της Γαλάνης και στις όχθες του ποταμού, οι φωνές των νέων πλέχτηκαν στο φυσικό ιστό που δημιουργούν το ποτάμι, οι στέρνες & πηγές, τα βουνά & οι χαράδρες, τα δάση, η αμμουδιά & το πλούσιο σε φυσικό άργιλο έδαφος, τα πουλιά, οι χελώνες, τα βατράχια, τα τζιτζίκια και όλες οι άλλες μορφές ζώων που συνυπάρχουν εκεί.

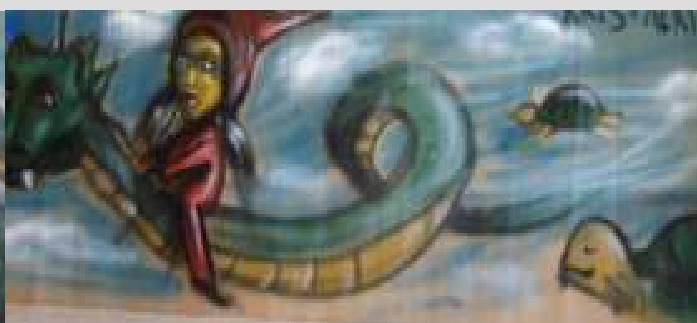
Οι φωνές των νέων πήραν διάφορες μορφές - τραγούδια, γέλια, μουσικοί αυτοσχεδιασμοί, παραμύθια & δρώμενα με δράκους & χελώνες, κουβέντες προβληματισμού & φιλίας, δημιουργικής συμφωνίας και διαφωνίας.

Ακολουθήσαμε διαδρομές στην όχθη & πάνω σε καυτή άμμο. Ακολουθήσαμε το σώμα μας καθώς μάθαινε να κολυμπάει στο παγωμένο νερό, καθώς ξεδίψαγε απ' τις δροσερές πηγές, καθώς δοκιμαζόταν σε δεξιότητες ακροβασίας και ισορροπίας εντός κι εκτός του νερού. Ακολουθήσαμε τη ματιά μας καθώς ταξίδευε προς τον ξάστερο ουρανό το βράδυ, και καθώς ταξίδευε σ' αυτό που αντικρίζαμε με το φως της ημέρας. Ακλουθήσαμε την έκφραση της φαντασίας μας καθώς μπλεκόταν δημιουργικά με τα ερεθίσματα τριγύρω μας. Κυρίως όμως, ακολουθήσαμε τη ροή της διεργασίας των σχέσεων που χτιζόταν μέρα με τη μέρα μεταξύ μας.

Οι σελίδες που ακολουθούν είναι γεμάτες από εικόνες και κείμενα που στοχεύουν να σας ταξιδέψουν στα όσα βιώσαμε «ακολουθώντας τη ροή», παρέα με το Νέστο.

Καλές πλόες!

*Άννη Βασιλείου
Υπεύθυνη Δράσης
«Δημιουργικό Εργαστήρι Νέων»*

Από τις 5 Αυγούστου μέχρι τις 3 Σεπτεμβρίου διοργανώθηκαν δραστηριότητες εμπύχωσης, πλαισιωμένες από τους εμπυχωτές και τις εμπυχωτρίες του ΔΕΝ Ξάνθης. Τόπος φιλοξενίας ήταν το χωριό Γαλάνη στις όχθες του ποταμού Νέστου.

Στις δραστηριότητες συμμετείχαν παιδιά, προέφηβοι και έφηβοι από τα Φίλια, την Πάχνη, το Άκαρπο, τον Κένταυρο, τη Χρύσα, το Εύμοιρο, την Ξάνθη, τη Γαλάνη, τους Τοζότες, την Κομοτηνή και το Μεταξουργείο Αθήνας.

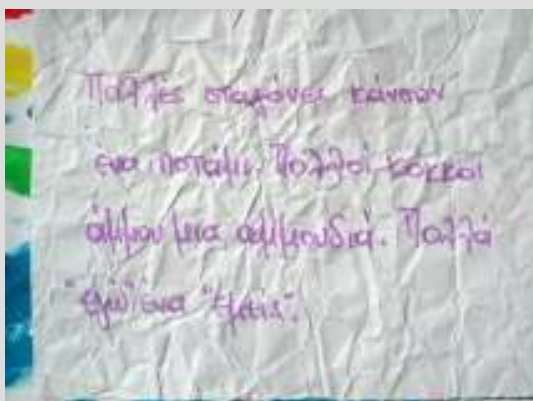
Ως επισκέπτες-εμπυχωτές συμμετείχαν οι Anne Lefin (κοινωνιολόγος και βιολίστρια), Νίκος Μυλωνάς (ειδικευμένος σε θέματα κινηματογράφου) και Λευτέρης Κισκιρέας (ζογκλέρ και κάμεραμαν).

Η έννοια της ροής μας συνόδευσε από την αρχή μέχρι το τέλος. Όχι μόνο ως τίτλος της δράσης, αλλά και ως διεργασία, η οποία ξεδιπλωνόταν αδιάκοπα τόσο σε ατομικό, όσο και σε συλλογικό επίπεδο.

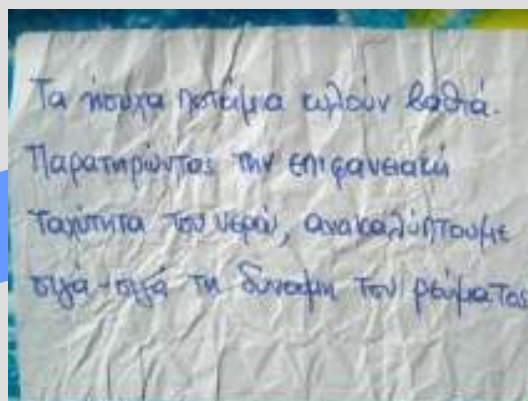
Ο Αύγουστος είχε εξ αρχής χωριστεί σε τέσσερις θεματικές εβδομάδες κι έτσι κάθε δράση εμπύχωσης 'στηνόταν' πάντοτε με επίκεντρο την ανάλογη θεματική εβδομάδα.

Μερικά από τα θέματα που μας ενδιέφεραν ήταν η βαθύτερη επαφή με το φυσικό περιβάλλον του τόπου που μας φιλοξένησε, η δημιουργικότητα και η τέχνη στην υπηρεσία του κοινωνικού και φυσικού περιβάλλοντος (και άρα και των εαυτών μας εντός), η ίδια η εμπύχωση ως αφετηρία για την ανάπτυξη δεξιοτήτων, η γνωριμία με τον εαυτό και το χτίσιμο ενός συλλογικού 'μαζί' διαφορετικών μεταξύ τους ανθρώπων.

Τίνα Λυγδοπούλου
Υπεύθυνη Συντονισμού Δράσης

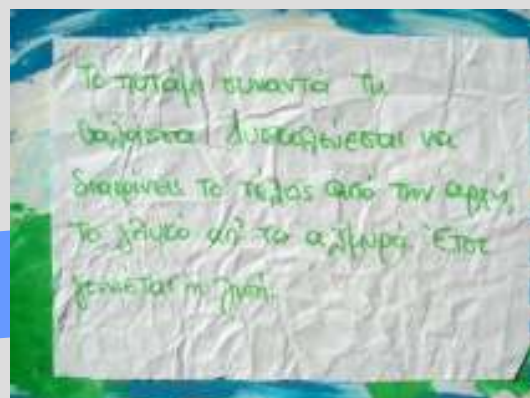
1η ΒΔΟΜΑΔΑ

2η ΒΔΟΜΑΔΑ

3η ΒΔΟΜΑΔΑ

4η ΒΔΟΜΑΔΑ

Στην γάρφα του Δ.Ε.Ν. κανένα
πλάσμα δεν είναι λιγότερο ή περισσότερο
ίσο από τα άλλα. Όλοι είμαστε το ίδιο
ίσοι, μοναδικοί και σημαντικοί...

Γέτος το καλοκαίρι, η γάρφα μας
άνοιξε τις πύλες της και υιοθέτησε
πολλά μικρά ζωηρά πλασματάκια μαζί
με τα οποία διαμαρτυρήσαμε την
μαγική μας ιστορία.....

Αυγούστος 2006

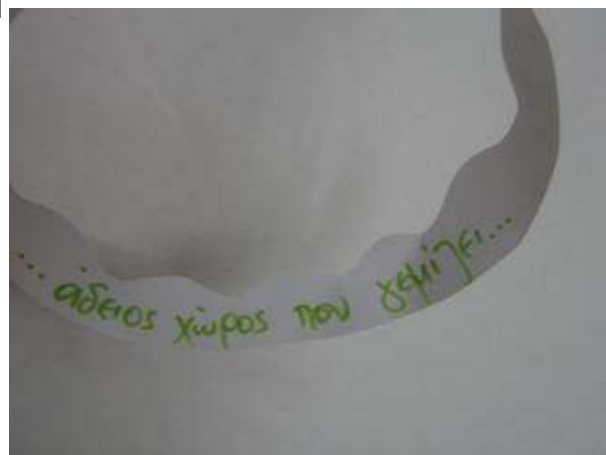
Ήτανε μια περίοδος
γέμισι, δημιουργία
Όταν μαζί με τα παιδιά
ανοίγαμε φιλία
Το ανέκδοτο της συνήθειάς
ήταν παντού ανθρώπινο
μάς, κι έτσι αποδέχεται
μας ήταν βέβαια
Κάποιες φορές βρήκαμε
ένα κορμάκι στον δρόμο
το οποίο όμως κι η γάρφα
μας είναι παρακάλι
Το ίδιο ήταν όμορφο
Βγαλμένα από τα μέρη
και από το αποκομμένο
βλέπαμε κινούμενα
Συμπνευσμένα δίπλα
με κάποια μαλακότητα
ήταν καλύτερα θύματα
ή οι μας τα δέν
δωσει
Αλλά, χάρη και τις
με μία ανακατασκευή
π' όσα μάλιστα παγνέ
ανοίγαμε καρδιά
Απόρος παρ' όσον ανέθεσε
με ορεόρα κι ελπίδα
Κάποις στο βάθος γάρφα
ή η πρώτη
Ηλιαχτίδα.

Η καρδιά της γαρφάλας
σου Δ.Ε.Ν.
είναι ολ...

Πολλοί κόκκοι άμμου φτιάχνουν μια αμμουδιά, πολλές σταγόνες ένα ποτάμι, πολλά 'εγώ' ένα 'εμείς'...

1

(1η εβδομάδα: 7-13/8/2006)

Καθώς η πρώτη εβδομάδα ξεκινά, μαζεύομαστε για να σχεδιάσουμε τις αρχικές δραστηριότητες. Πονοκέφαλος.

Μπλεκόμαστε ξανά και ξανά καταγράφοντας αριθμούς παιδιών, ηλικίες, πιθανές ανάγκες. Τα πρακτικά ζητήματα είναι αρκετά και κάποιες στιγμές 'πνίγουν' σχεδόν όλα τ' άλλα. Στην πρώτη μας συνάντηση, ένα παιδί ζωγραφίζει τον Δράκο της Γαλάνης. Κάποτε ζούσε στο χωριό, αλλά έφυγε κι από τότε ζει στο Νέστο. Δίχως να το γνωρίζουμε, έχει φυτευτεί ο σπόρος – μας ζητείται να ξαναανακαλύψουμε αυτόν τον δράκο, να τον δελεάσουμε, ώστε έστω και για λίγο να επιστρέψει. Αναρωτιέμαι ποια ιδιότητά του μας λείπει: η αγριότητα του ίσως, ο τρόπος που γεφυρώνει τα

κόσμια με τα υπερ-κόσμια (όμως η στιγμή ν' ανακαλύψουμε γέφυρες αργεί ακόμα, θα πρέπει να κάνω υπομονή μέχρι την τρίτη εβδομάδα, οπότε...).

Οι ομάδες δημιουργούν ένα δέντρο-συμβόλαιο, απεικονίζοντας όνειρα, καθρεφτίζουν τον πλούτο που φέρουν. Στον κορμό του αναγράφουν τις προσδοκίες τους από εμάς και το 'χώρο' με λέξεις-κλειδιά: «συμμετέχω, ομαδικότητα, ελευθερία γνώμης, αγάπη, αλήθεια, διασκέδαση, χαρά, επιμονή, υπομονή, σεβασμός, συνεργασία, πίστη, αποδοχή, ...». Κάποιοι από τους παλιούς εφήβους του Δ.Ε.Ν. συμμετέχουν στη δημιουργία του δέντρου. Προχωρούν διστακτικά, έχουν να αποφασίσουν πως θα σταθούν στο νέο κάλεσμα, πως η προηγούμενη εμπειρία τους θα προστεθεί στα δρώμενα με νέο τρόπο.

Κάποιοι από τους κατοίκους του χωριού, περνούν από το σχολείο και κοντοστέκονται. Κάποιοι κοιτούν, κάποιοι μιλούν. Μας λένε ιστορίες για το χώρο. Για το σκληρό δάσκαλο που έβαζε τα παιδιά να γονατίζουν σε χοντρό αλάτι για τιμωρία και για τον άλλο που έκλεινε τα παιδιά στο υπόγειο, για το ποτάμι που ξεχείλιζε και τα νερά του έφτασαν μέχρι εκεί, για χίλια δύο. Με φοβίζουν αυτές οι ιστορίες. Είναι βαριά η σκιά τους κι εμείς έχουμε δρόμο να διανύσουμε. Ίσως το αντίδοτο στις ιστορίες του παρελθόντος, ο μόνος τρόπος να μην παγώνουμε μπροστά στον πόνο που κάποτε κουβαλούν, είναι να θυμόμαστε το πρώτο όνειρο πίσω από αυτές. Για παράδειγμα: ποιο ήταν το όνειρο που γέννησε την ανάγκη ενός σχολείου, ενός δασκάλου; Μάλλον αυτό πρέπει να 'ναι ο οδηγός μας.

Καθώς οι μέρες περνούν, οι ομάδες δημιουργούν μικρές ιστορίες, δυνάμει ροές. Ζωγραφίζουν πέτρες (συνυπάρχουν ένα γήπεδο, ένα διαστημόπλοιο και μια νεκροκεφαλή), δημιουργούν χρωματολόγια (η πρώτη στοχευμένη επαφή με τα χρώματα), φτιάχνουν μπάλες από λουρίδες χαρτί, τις κολλούν με αλευρόκολλα και τις χρωματίζουν. Οι έφηβοι της Γαλάνης ξεκινούν την κατασκευή μιας ονειροπαγίδας. Καθώς πλέκουν τα νήματα ανάμεσα στα κλαδιά, τους αφηγούμαι μια ιστορία: για μια γριά, πολύ γριά, μικροκαμωμένη και ζαρωμένη στα σταφίδα, που μάζεψε τα δάκρυα των συγχωριανών της, έπλεξε ένα κουβάρι και του 'δωσε μια, το πέταξε κι αυτό διαλύθηκε σε αμέτρητες σταγόνες, σκορπώντας τον πόνο σε νερό.

Κατά το τέλος της εβδομάδας αποτολμάται

η πρώτη επαφή με το ποτάμι. Οι έφηβοι της Πάχνης στέκονται στην όχθη. Κάθε ένας τους αναζητεί ένα δέντρο-οδηγό, που θα 'μιλήσει' στην καρδιά του. Προσεχτική παρατήρηση. Καθρέφτισμα. Τα παιδιά από Φίλια και Άκαρπο 'γράφουν' τα ονόματά τους σε χαρτί του μέτρου, χρησιμοποιώντας χρώμα, άμμο και φύλλα. Το 'εμείς' χτίζεται στο 'εγώ'. Έχουμε συνεννοηθεί με τον Ερυθρό Σταυρό, ο οποίος όχι μόνο παραβρίσκεται, αλλά έχει και ρόλο: μαθήματα πρώτων βοηθειών. Έχω κρατήσει μία σημείωση από τις πρώτες εκείνες μέρες: «εντύπωση μου έκανε κάτι που ανέφερε ο Π. – μιλώντας για τις πηγές του Νέστου στη Βουλγαρία, είπε πως κάποιες τοποθεσίες ονομάζονται Καρδιά, Συκώτι κι όλα αυτά την ίδια ώρα που ο Ερυθρός Σταυρός έδειχνε στα παιδιά τη θέση των

βασικών οργάνων στο σώμα. Σκέφτηκα για μια στιγμή, ότι αυτό που αναζητούμε εδώ (στο ποτάμι) δεν είναι παρά μια φλέβα ζωής, ό,τι κι αν σημαίνει ζωή για τον καθένα από εμάς.» Ανατρέχοντας στην αίσθηση των ημερών, μπορώ να κατανοήσω τη δυσκολία τους. Σαν ένα γιγάντιο σώμα (έχουμε από τις πρώτες μέρες υπερβεί τα 60 παιδιά κι εφήβους σε συμμετοχή), παλεύουμε για συντονισμό, να δώσουμε πνοή σε όλα τα διαφορετικά τμήματα του σώματός μας – την καρδιά, το συκώτι, τους πνεύμονες, αλλά και τα χέρια, τα πόδια, τις αισθήσεις. Καθώς ένα-ένα έρχονται στη ζωή, χρειάζονται όλη μας την προσοχή: να συνυπάρχουν υπηρετώντας το ένα το άλλο, όχι σε αντίθεση.

ΚΑΘΕ ΑΡΧΗ ΚΑΙ ΔΥΣΚΟΛΗ...

Με τη βοήθεια της Τίνας, το ονείρεμα και ο σχεδιασμός των δύο τελευταίων εβδομάδων του Ιουλίου μας οδήγησε να οργανώσουμε δραστηριότητες που είχαν σαν στόχο τη γνωριμία των παιδιών μεταξύ τους, με τους εμψυχωτές και τον τόπο.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι είχαμε να κάνουμε με διαφορετικές πολιτισμικά ομάδες, διαφορετική κουλτούρα, θρησκεία, ήθη και έθιμα, στόχος μας ήταν να ανταποκριθήκαμε σε αυτές τις προκλήσεις δημιουργικά.

Τα δελτία καιρού που προέκυψαν λόγω μη καλής επικοινωνίας μας βοήθησαν να συντονιστούμε και να προχωρήσουμε με χαρά και κέφι. Το παιχνίδι γνωριμίας με τη μπάλα, το μαγικό κουτί, το δέντρο με τα όνειρα, τις δεξιότητες και τις επιθυμίες των παιδιών, καθώς επίσης συνδυασμοί βασικών χρωμάτων, ζωγραφική πάνω σε πέτρες και δημιουργία στολιδιών για την διακόσμηση του χώρου που μας φιλοξενούσε ήταν κάποιες από τις δραστηριότητες που οργανώσαμε στο χώρο του σχολείου της Γαλάνης, στη Στέρνα και φυσικά στις όχθες του Νέστου.

Σημαντική ήταν η συμβολή του Ερυθρού Σταυρού σε κάθε δραστηριότητα μας εκτός σχολείου.

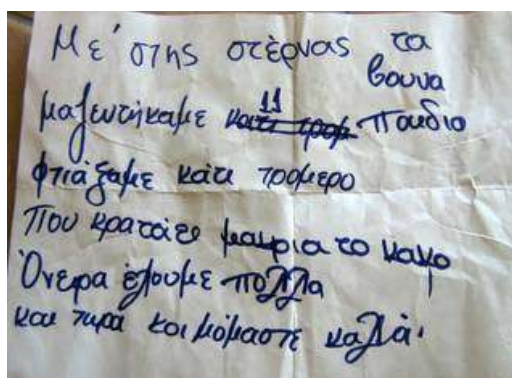
Στις ομάδες παρατηρήσαμε πως ήταν αρκετά διστακτικοί οι νέοι στο να εκφράσουν τις απόψεις τους και να συμμετέχουν – κάτι αναμενόμενο.

Στη μικρή ομάδα για παράδειγμα, τα παιδιά απέφευγαν την επαφή μ' εμάς, ένοιωθαν άβολα και κάποια από αυτά ήθελαν να φύγουν πριν ολοκληρωθεί η δραστηριότητα.

Η ομάδα εφήβων απαντούσε αρνητικά σε κάθε μας πρόταση για δράση. Με τον κατάλληλο χειρισμό, αξιοποιώντας τις ανάγκες και τις επιθυμίες των παιδιών, και αφήνοντας τα να εκφραστούν ελεύθερα αναδύθηκαν προτάσεις για δραστηριότητες που κέντρισαν το ενδιαφέρον τους και διευκόλυναν τη δράση.

Με τον τρόπο αυτό ξεπεράστηκαν κάποιες εντάσεις, προστριβές και 'πειράγματα'. Όλες αυτές οι ενέργειες είχαν σαν στόχο τη μετάβαση από την ατομική διεργασία στο ομαδικό πνεύμα (από το 'εγώ' στο 'εμείς').

Τα ήσυχια ποτάμια κυλούν βαθιά ή μήπως... τα βαθιά ποτάμια κυλούν ήσυχια;

2

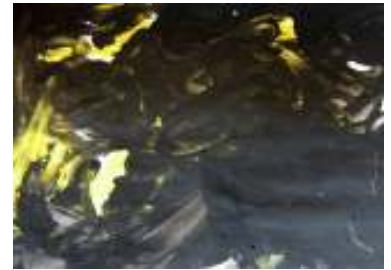
(2η εβδομάδα: 14-20/8/2006)
 Στις αρχές της δεύτερης εβδομάδας, συναντιόμαστε για προγραμματισμό. Λίγο παραζαλισμένοι. Κάποιος λέει: «σαν να μ' έχει χτυπήσει αστροπελέκι». Την κρατώ τη φράση, τη ζωγραφίζουμε. Τι είδους ενέργεια είναι αυτή που μας ενώνει; Λίγο-λίγο οι κόμποι ανάμεσά μας λύνονται. Έχει έρθει ο καιρός να εμπιστευτούμε ο ένας τον άλλο, τον εαυτό μας, τον τόπο γύρω μας. Ο κάθε ένας και η κάθε μια με τον τρόπο του/της. Η εβδομάδα φέρνει μαζί της και μία μικρή ομάδα εφήβων Ρομά από την Αθήνα (από το Κέντρο Ημέρας Εφήβων της Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Δράσης στο Μεταξουργείο). Όλοι τους κατάγονται από τη Θράκη, αναζητούν εδώ τις ρίζες τους, καθώς όλοι βρίσκονται σε παράλληλη αναζήτηση βαθύτερων κομματιών του εαυτού τους. Δύσκολη δουλειά: να πρέπει να ξεχωρίσεις τις ρίζες που ξεράθηκαν (γιατί

έπρεπε να ξεραθούν, δεν είχαν να δώσουν (πια) από εκείνες που πραγματικά σε θρέφουν και ακόμα πιο δύσκολο ν' αναγνωρίσεις τις κοινές ρίζες εκείνες που όχι μόνο σε θρέφουν, αλλά και σε ενώνουν με τους άλλους γύρω σου. Ίσως επειδή οι περισσότερες μαθαίνουμε να βλέπουμε το δέντρο. Σπάνια βλέπουμε ολόκληρο το δάσος. Στην προσπάθειά τους αυτή, συμπλέουν με τους εφήβους από το Εύμοιρο και τη Γαλήνη, οι οποίοι καλούνται να 'δώσουν' εικόνα στο σημερινό έφηβο και να ολοκληρώσουν μια ονειροπαγίδα. Κρεμούν πάνω της χάντρες, δημιουργούν ένα τραγούδι, «κάτι που να κρατά μακριά το κακό» γράφουν. Βρισκόμαστε στην εβδομάδα της σύνθεσης, όχι απλώς της εμβάθυνσης. Αποτολμούμε να δημιουργήσουμε μικτές ομάδες. Μέχρι στιγμής έχουμε προχωρήσει διστακτικά, βασισμένοι στη γεωγραφική συγγένεια: τα Φίλια με το Άκαρπο, η Γαλήνη με τους Τοζότες. Αναρωτιόμαστε πόσο μπορούμε να

'μπερδέψουμε' τα πράγματα, δίχως να φοβίσουμε κανέναν. Αναζητείται ένας κοινός τόπος, όχι παράλληλοι κόσμοι. Τα παιδιά συμμετέχουν σε ένα κινήγι θησαυρού κι εξερευνούν το σχολείο που φιλοξενεί τη δράση, δημιουργούν με φυσικά υλικά, βάζουν λέξεις στη σειρά δημιουργώντας φράσεις (διαβάζω σε ένα χαρτί: «είμαστε όλοι το ίδιο σημαντικοί, δεν κοροϊδεύουμε ποτέ κάποιον για κάτι που είπε, μαθαίνουμε να μοιραζόμαστε πράγματα με άλλους» - κάποτε οι κανόνες φτιάχνονται για να μας βγάλουν από τα κουτιά μας, όχι να μας κρατήσουν κλειδαμπαρωμένους). Παιδιά και έφηβοι, με τα δημιουργήματα της προηγούμενης εβδομάδας στολίζουν την αυλή του σχολείου. Αναπτύσσουν ένα δρώμενο, το οποίο συνοδεύει η Αηπε με το βιολί της. Παράλληλα, οι έφηβοι του Μεταξουργείου ταξιδεύουν μέχρι την Κομοτηνή, το νεκροταφείο της. Του ενός ο αδελφός είναι θαμμένος εκεί. Στεκόμαστε ως ομάδα πάνω από το μνήμα. Μοιραζό-

Η ΜΙΑ
Μια φορά κι έναν καιρό ήταν
τρεις φίλοι η Σάρα το Κίρι
και το άρβυλο. Στου αλαβουνοχού
ν' έβλεπε βυστάζου τους και βούβου
σου ο ένας των άλλων. Τα κίρι
σου όταν έβλεπε και το Κίρι
Αυτά και τους σέβεται όταν
βούβου τα βούβου το άρβυλο
Κι έβλεπε και η Σάρα ήταν
την Κίρι φίλους όταν βούβου
να βούβου τους και ένα φίλο
τα φίλους και έτσι έβλεπε
αυτά και το Κίρι και ένας καλύτερο
Μ ΠΑΙΔΙΟΙ

ΤΟ ΤΡΙΑΝΤΑΡ
Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένα
καρτίκι που είχε παι στο δάσος που
είναι πολλές πέτρες. Όπως περπατούσε
έβλεπε ένα μικρό κουνούκι που έβλεπε στον
δρόμο και το πήρε και το πήγε στο
καστίκι που ήταν το ανοίξε είδε ένα τριαν-
τα και έβλεπε αυτό και κή έβλεπε
καρτίκι.
ΤΕΛΟΣ

Η ΜΙΑ
Μια φορά κι έναν καιρό ήταν
ένα καρτίκι που είχε παι στο δάσος
που είναι πολλές πέτρες. Όπως περπατούσε
έβλεπε ένα μικρό κουνούκι που έβλεπε στον
δρόμο και το πήρε και το πήγε στο
καστίκι που ήταν το ανοίξε είδε ένα τριαν-
τα και έβλεπε αυτό και κή έβλεπε
καρτίκι.
ΤΕΛΟΣ

μαστε τον πόνο του ενός. Ίσως αυτή να είναι και η δύναμή μας. Το να μπορούμε να μοιραζόμαστε – την χαρά ή τον πόνο. Την ίδια μέρα επιστρέφουμε και κάθε ένας από τους εφήβους έχει να διανύσει τη μέρα με έναν προσωπικό δάσκαλο-μέντορα. Χτίζουμε το όνειρο πίσω από την εικόνα του δασκάλου. Ξορκίζουμε τις ιστορίες της πρώτης εβδομάδας. Το ίδιο απόγευμα, στις όχθες του ποταμού δημιουργούμε μια φανταστική πολιτεία. Έχουν έρθει και οι παλιοί εφηβοί του Δ.Ε.Ν. Η προϋπόθεση στη δημιουργία είναι μία: «μετέφερε από τον τόπο που ζεις ένα σημείο που σου αρέσει πολύ, σε μια φανταστική πολιτεία, στην οποία θα ονειρευόσουν να ζεις». Περαιστικοί, λουόμενοι και μη, μας προσπερνούν και κάποτε κοντοστέκονται. «Πιο μέσα παιδιά», μας συμβουλεύουν, «εκεί που χτίζετε θα τα πάρει όλα το νερό!». Χαμογελώ. Το επόμενο ερώτημα: «Τι θα σας βοηθούσε να κρατήσετε την αίσθηση του τόπου των ονείρων σας, δίχως να σας νοιάζει αν

αύριο η πολιτεία που φτιάξατε θα υπάρχει, αν θα την πάρει το νερό;». Η ομάδα απαντά με λέξεις: συμμετοχή, φιλία, αγάπη, φύλακας, να περνάμε καλά... Καταγράφω άλλη μια ιστορία. Κολυμπάμε στο ποτάμι, κάποιοι από τους εφήβους πηδούν από ένα δέντρο της όχθης στο νερό. Ένα ζευγάρι μας κοιτά βουρκωμένο, λένε πως ήρθαν κι αυτοί να τιμήσουν έναν δικό τους άνθρωπο, που πνίγηκε πηδώντας απ' το ίδιο δέντρο. Λένε πως πήγαν οι φίλοι και οι συγγενείς στη μάνα του νεκρού, ζητώντας την άδεια της να κόψουν το δέντρο κι εκείνη αρνήθηκε. «Έχει κι αυτό ζωή», τους είπε. Διαβάζω τις σημειώσεις της ημέρας. Μόνο μια φράση βρίσκω: «πέρα από το θάνατο υπάρχει η ζωή» ή μήπως η ζωή υπάρχει, επειδή υπάρχει ο θάνατος; Η μέρα κλείνει με διανυχτέρευση στο ποτάμι. Το επόμενο πρωινό, 17 Αυγούστου, ξεκινάμε με εκπαίδευση στα κανό. Στα μισά της Δράσης, η ίδια ομάδα (Μεταξουργείο και παλιοί του Δ.Ε.Ν.)

ακολουθεί τη ροή του ποταμού με πλεούμενα: Λιβερά, Κρωμνικό, Γαλάζια Πηγή, Γαλάνη. Την ομάδα οδηγεί ένας από τους εφήβους. Γνωρίζει το ποτάμι καλά. Για την ακρίβεια το γνωρίζει τόσο καλά, που μπορεί να προχωρά με... ξεδιάντροπη σχεδόν χαλαρότητα. Κάθετα με το σύντροφό του επί του κανό αντικριστά και τα λένε σαν να βρίσκονται στην αυλή του σπιτιού τους. Τίποτε δεν έχει παραμείνει ίδιο από την προηγούμενη κατάβαση, του 2003. Όχθες, δέντρα, νερά, πυθμένας είναι διαφορετικά. Αυτό που λέγεται για τα ποτάμια είναι αλήθεια – ποτέ δεν μπαίνεις δυο φορές στο ίδιο ποτάμι. Η εβδομάδα κλείνει με τους πρώτους αποχαιρετισμούς. Οι τρεις έφηβοί μας ευχαριστούν. Ένας από αυτούς αφήνει πίσω του μια κάρτα. Μας γράφει: «Πάντα ονειρευόμουν κάποιος να μου δώσει δύναμη. Κι εσείς το κάνατε. Με βοηθήσατε να φανταστώ το μέλλον μου...» Η ομάδα του Μεταξουργείου επιστρέφει στην Αθήνα και λέμε αντίο με μάτια υγρά.

Ο ΠΑΓΟΣ ΣΠΑΕΙ...

Περνώντας στη 2^η βδομάδα είχαμε σαν στόχο την καλλιέργεια της ομαδικής συνεργασίας στα παιδιά. Προχωρώντας στην κατεύθυνση αυτή, οργανώσαμε δραστηριότητες όπως η ονειροπαγίδα, το παιχνίδι του χαμένου θησαυρού, η διακόσμηση του εξωτερικού χώρου, οι μουσικές μαξιλάρες, τα μουσικά όργανα και τέλος η εικόνα του εφήβου και των αναγκών του.

Ξεπερνώντας το πρώτο στάδιο της γνωριμίας, κι αφού έλιωσε ο πάγος, παρατηρήσαμε ότι οι νέοι άρχισαν να αντιλαμβάνονται το πνεύμα της ομαδικής εργασίας.

Τα παιδιά, ενώ την πρώτη βδομάδα ήταν διστακτικά στο να εκφραστούν και να σχετιστούν με συνομήλικους άλλης ομάδας, τη δεύτερη 'άνοιξαν' και δεν μπορούσαν να ξεχωρίσουν ποια μέλη ανήκουν σε ποια ομάδα.

Αντίστοιχα η ομάδα των προεφήβων και εφήβων ήταν πολύ φιλόξενη και δεκτική με την ομάδα εφήβων από το Μεταξουργείο που επισκέφτηκε την Γαλάνη αυτή τη βδομάδα.

Το ίδιο ομαδικό πνεύμα διαπιστώσαμε και το βράδυ που κατασκηνώσαμε στις όχθες του ποταμού (Τετάρτη 16/08/2006) όπου οι ομάδες εφήβων Ξάνθης και Αθήνας ανταλλάξαν εμπειρίες καθ' όλη τη διάρκεια της διανυκτέρευσης σ' ένα ευχάριστο, δημιουργικό και ξέγνοιαστο κλίμα

ΠΕΜΠΤΗ 17 & ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 18

ΠΛΕΟΝΤΑΣ ΜΕ ΤΟ ΝΕΣΤΟ...

Η σημερινή μέρα ξεκίνησε με μεγάλο ενθουσιασμό μιας και ο προγραμματισμός της δράσης αφορούσε την εκπαίδευση του αθλήματος κανό-καγιακ. Ξεκινήσαμε την εκπαίδευση (θεωρία και πράξη) ατομικά όπου παρατηρήσαμε ότι τα καταφέρνανε αρκετά καλά.

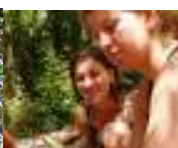
Στην πορεία όμως προσπαθώντας να πλεύσουν με το κανό σε δυάδες δεν μπορούσαν να συντονιστούν. Στο σημείο αυτό αποφασίσαμε να κάνουμε ένα διάλειμμα για να κουβεντιάσουμε και να επεξεργαστούμε τη σχέση της ατομικής πορείας με την ομαδική.

Στην ατομική πορεία έχουμε τον πλήρη έλεγχο εμείς ενώ στην ομαδική πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν και τον άλλον που συμμετέχει. Η ομαδική πορεία απαιτεί αποδοχή, συνεργασία, υποχωρήσεις και ένα κοινό στόχο.

Στη συνέχεια της εκπαίδευσης παρατηρήσαμε ότι η διεργασία έπιασε τόπο και το κανό μπορούσε να πλεύσει πλέον προς την επιθυμητή κατεύθυνση. Η συνάντηση έκλεισε δίνοντας ραντεβού για την επόμενη μέρα για τη μεγάλη κατάβαση του Νέστου.

Την επόμενη μέρα - αφού οργανώσαμε το τυπικό μέρος της κατάβασης (κουπιά, σωσίβια, φαγητό, εξοπλισμός) πήραμε το τρένο με προορισμό τα Λιβερά για την έναρξη της κατάβασης. Στη διαδρομή προς τα Λιβερά υπήρχαν ανάμικτα συναισθήματα χαράς, ενθουσιασμού αλλά και φόβου για τον 'άγνωστο ποταμό'.

Η κατάβαση ξεκίνησε ομαλά, χωρίς ουσιαστικά

προβλήματα αφού είχαμε οργανώσει τον τρόπο με τον οποίο θα πλεύσουμε με ασφάλεια (ποιος δείχνει κατεύθυνση και ποιος θα επέμβει σε τυχόν δυσκολίες).

Μετά από πορεία μιάμισης ώρας, σταματήσαμε για κολύμπι, φαγητό και καφέ. Ήταν ένα πολύ ξέγνοιαστο, εποικοδομητικό και ευχάριστο διάλειμμα.

Ήταν τόσο δημιουργικό το κλίμα που στη συνέχεια σκεφτήκαμε ότι θα ήταν μια καλή ιδέα να μαζέψουμε υλικά από τη φύση για να χρησιμοποιηθούν στη δράση.

Παρατηρήσαμε πολύ καλή επικοινωνία μεταξύ των παιδιών και αυτό που μας έκανε μεγάλη εντύπωση ήταν η σχέση που φανερά αναπτυσσόταν μεταξύ των νέων καθώς πλέαμε μέσα στη μέρα.

Κάνοντας αρκετές στάσεις σε επιλεγμένα σημεία, συλλέγαμε υλικά από τη φύση. Στο τελείωμα της κατάβασης παρατηρήσαμε ότι οι νέοι συμμετείχαν ενεργά στη μεταφορά και τακτοποίηση του εξοπλισμού. Η σημερινή εμπειρία άφησε κουρασμένο το σώμα μας αλλά γεμάτη την ψυχή μας.

Χρώματα Εξήγησης
 Ένα Παιδί που
 Διαβάζει όλες τις
 Συλλογές

Ευρεία Συμμετοχή
 Ευρεία Αποδοχή

Η ύπαρξη των δύο βιναιδνημάτων
 και βιναιδνημάτων
 (Χαράς και Λύπης)

Το ποτάμι ως πέρασμα κι ως κρίκος - ενώνει το παρελθόν με το παρόν, το βουνό με τον κάμπο, την πηγή με τη θάλασσα

3

(3η εβδομάδα: 21-27/8/2006)

Ως γέφυρα, η Τρίτη εβδομάδα φέρνει τη συλλογική εργασία – εμπυχωτές/ριες από το Δ.Ε.Ν. Ξάνθης και Κομοτηνής, σε συνεργασία με την Αππε και τον Νίκο. Κάθε ένας, κάθε μια κομίζει κι ένα δώρο – μουσική, σενάριο, κεραμικά, μια φρέσκια ματιά. Το ποτάμι ενώνει το παρελθόν με το παρόν.

Κάθε μέρα χαρίζει κι ένα σύμβολο: το αλουμινένιο στρατιωτικό παγούρι του '40 που ξέθαψα από την άμμο, το πήλινο χερούλι μιας στάμνας, μια σκουριασμένη λάμπα θυέλλης στο δρόμο για τη στέρνα, ένα παλιό κουδούνι στην αυλή της εκκλησίας, ένα παλιό σεντούκι αφημένο σε πεζοδρόμιο της Ξάνθης.

Εδώ και καιρό έχω πάψει να πιστεύω στις τυχαίες συμπτώσεις. Τι πρέπει ν' ακούσω; Ίσως «η επιθυμία για νέους δρόμους» να αναδύεται μόνο εκεί που της επιτρέπεται να τραφεί από το παρελθόν. Από τα κομμάτια που πιστεύουμε ξεχασμένα.

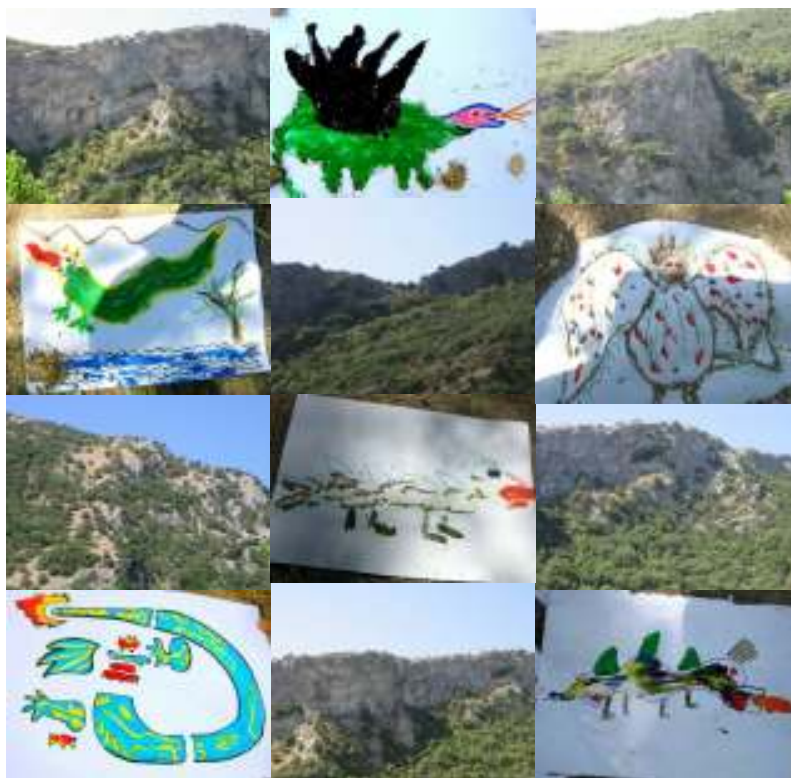
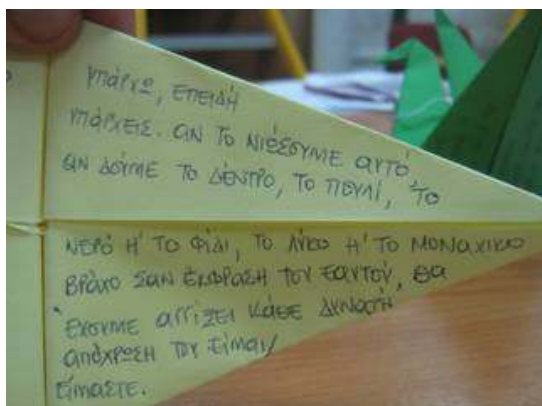
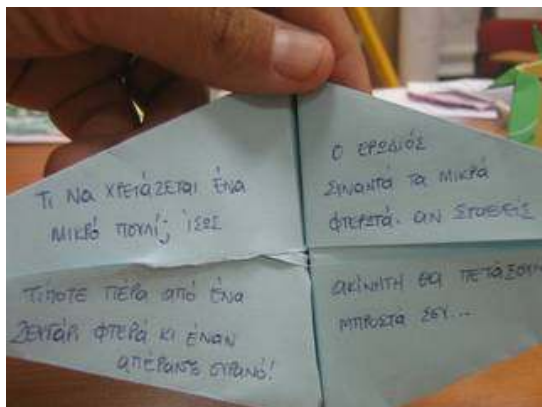
Θυμόμαστε το Δράκο της Γαλάνης, μια από τις πρώτες ζωγραφιές της δράσης και τη φέρνουμε στο προσκήνιο. Να το έναυσμα για προγραμματισμό!

Οι έφηβοι της Γαλάνης και του Ευμοίρου αγκαλιάζουν την ιδέα. Γράφουν την ιστορία των δύο δράκων, του γαλάζιου και του πράσινου, που φυλούν τα περάσματα του ποταμού, προστατεύοντας τα πλάσματα που κατοικούν σε αυτόν.

Με τη βοήθεια της Αππε προετοιμάζουν τη μουσική για κάθε δράκο. Λίγο-λίγο εμβα-

θύνουν στην ιστορία. Αν και φύλακες, οι δύο δράκοι τσακώνονται κάθε 13^η Φεβρουαρίου. Εστιάζουμε στη σύγκρουση. Τι καθιστά μια σύγκρουση δημιουργική; Οι έφηβοι γράφουν για τη Νεστορία (Νέστος + Ιστορία), αλλά γρήγορα αλλάζουν γνώμη. Γίνεται ένας δράκος να είναι θηλυκός; Αναρωτιούνται. Όσο κι αν δουλεύουμε το σεβασμό στη διαφορετικότητα, έχουμε ακόμα δρόμο μπροστά μας (σκέφτομαι σχεδόν φωναχτά κάποιες φορές). Τόσα πολλά σύνορα να διαβούμε εντός μας!

Το ποτάμι ως κρίκος, ως τμήμα μιας ευρύτερης αλυσίδας, ως μέρος ενός οικοσυστήματος: Τα παιδιά ζωγραφίζουν με αποτυπώματα φύλλων, ενώ οι έφηβοι σχηματίζουν πυραμίδα με τα σώματά τους (κάπως έτσι λειτουργεί η τροφική πυραμίδα – α-

φαίρασε ένα τμήμα της και σύντομα το οικοδόμημα θα κινδυνεύσει με κατάρρευση), παρατηρούν τα πουλιά, κατασκευάζουν πουλιά από χαρτί (οριγκάμι). Για κάθε μέρα που περνά, παιδιά κι έφηβοι κρεμούν και από ένα σύμβολο. Την ημέρα των οριγκάμι, οι έφηβοι γράφουν λέξεις πάνω σε ένα κομμάτι χαρτί: «σκυλί, κανό, γνώση, σ' αγαπώ, μπάλα».

Ένα από τα μέλη της ομάδας αρνείται να συμμετάσχει στη δραστηριότητα. Δε φεύγει όμως. Παρατηρεί προσεχτικά. «Δεν κάνει τίποτε», σχολιάζει ένας εμψυχωτής. «Παρατηρεί», απαντώ. «Αντέχει ν' αγαπά. Είναι αυτό 'τίποτε';», σκέφτομαι τώρα, ξαναδιαβάζοντας το χαρτάκι της ονειροπαγίδας.

Οι έφηβοι αποχαιρετούν την Anne με ένα

στεφάνι από λουλούδια. Και συνεχίζουν με τις περιπέτειες των δράκων: δουλεύουν τα κεφάλια τους με πεπλεγμένο χαρτί, δημιουργούν μια μακέτα από πηλό και φυσικά υλικά, αποτυπώνοντας το σπίτι τους – και για να μην ξεχνιόμαστε, στο κέντρο του σπιτιού μια τηλεόραση: «για να βλέπουν το μπάσκετ, κυρία!».

Τα παιδιά πειραματίζονται με τα κανό, φτιάχνουν κούκλες από άμμο και καλτσόν, μάσκες από χαρτόνι και χελώνες από πηλό. Ο πηλός είναι κι αυτός ένα από τα δώρα που αβίαστα χαρίζει ο τόπος. Κάτω από τον πλάτανο της στέρνας, μέσ' στο μεσημέρι (μεσημέρι σε σταυροδρόμια και πηγές δεν βγαίνουν οι νεράιδες στα λαϊκά παραμύθια;) αφηγούμαστε την ιστορία των εικοσιδύο χελωνών (ούτε μία λιγότερη!).

Κάθε μια έχει την ιδιοτροπία της, αλλά όλες μαζί στηρίζουν τη Γη στα καβούκια τους. Κι όπως λέει κι ένας μύθος, αν μία ξυστεί, σείεται η γη! Κάθε χελώνα ονομάζεται. Μία απ' όλες βαφτίζεται «Αγάπη». Ίσως η Αγάπη να είναι η απάντηση στη σύγκρουση των δράκων. Γιατί όπως παρατηρεί κάποιος, μετά τη 13^η Φεβρουαρίου, ακολουθεί η 14^η.

Τι αλλαγές άραγε ζητούν οι δράκοι, οι ερωδιό που παρατηρούμε στο ποτάμι, οι χελώνες της στέρνας να φέρουμε στην καθημερινή μας ζωή;

Ποιο είναι το μυστικό, έτσι ώστε να μπορούμε να περνάμε από τη μια κατάσταση στην άλλη, φέροντας κάθε θραύσμα ατομικών και συλλογικών εμπειριών σε νέα σύνθεση;

ΟΙ ΔΡΑΚΟΙ ΓΕΝΝΙΟΥΝΤΑΙ...

Στόχος της σημερινής συνάντησης ήταν η εξοικείωση και η γνωριμία των νέων (ομάδα προεφήβων & εφήβων) με τη φύση και το περιβάλλον. Η συνάντηση έγινε στις όχθες του ποταμού με την παρουσία του Ερυθρού Σταυρού. Ζητήθηκε από τους νέους να εκφράσουν την άποψη τους για τη σχέση φύσης-ανθρώπου. Αναφέρθηκε ότι το μεγαλύτερο λάθος το κάνει ο άνθρωπος και στη πορεία φανταστήκαν την ύπαρξη των δύο δράκων (του βουνού και του νερού) σαν προστάτες.

Χωριστήκαν σε δύο υποομάδες, ζωγραφίσανε τους δύο δράκους, τους δώσανε ονόματα και διαχωρίσανε τους ρόλους των δύο δράκων. Ο ένας προστατεύει το υγρό στοιχείο και ο άλλος τη στεριά. Δημιούργησαν σχέση ανάμεσα στους δύο δράκους, οι οποίοι συνεργάζονται όλο το χρόνο εκτός από μια μέρα, το Σάββατο 13 Φεβρουαρίου. Την ημέρα εκείνη έρχονται σε αντιπαράθεση, φέρνοντας ο καθένας τα δικά του προβλήματα που αντιμετώπισε με τους ανθρώπους. Η προσπάθεια επίλυσης της σύγκρουσης των δύο δράκων φέρνει σαν αποτέλεσμα τον ειρηνικό προγραμματισμό της επόμενης χρονιάς. Σημαντική ήταν η παρουσία της Ανν με το βιολί, που δημιούργησε τη μουσική του κάθε δράκου. Παρατηρήσαμε ότι οι νέοι είναι εξοικειωμένοι με τη φύση, αναγνωρίζουν τους ήχους της φύσης και τα ζώα που κατοικούν στο Νέστο, πράγμα αναμενόμενο καθώς η πλειοψηφία των νέων που συμμετείχαν στη δράση σήμερα ζει στην περιοχή αυτή. Η συνάντηση έληξε με μια βουτιά στο ποτάμι.

ΤΑ ΦΥΛΛΑ ΖΩΓΡΑΦΙΖΟΥΝ...

Ο στόχος της σημερινής μέρας ήταν η γνωριμία των παιδιών με υλικά της φύσης και η αξιοποίησή τους για νέες δημιουργίες. Στην πρωινή μας βόλτα στις όχθες του ποταμού, μαζέψαμε διάφορα φύλλα από τα γύρω δέντρα. Στη συνέχεια βάψαμε τα φύλλα για να βγάλουμε το αποτύπωμα του φύλλου πάνω στο χαρτί. Τα παιδιά έβγαλαν διάφορα αποτυπώματα και έφτιαξαν ένα καινούργιο, δικό τους δέντρο. Ήταν μια πολύ ευχάριστη δραστηριότητα και για τα παιδιά και για μας. Χαρήκαμε όταν τους είδαμε να φτιάχνουν δικά τους φανταστικά δέντρα και να αλληλοβοηθούνται μεταξύ τους. Η χαρά τους ήταν ακόμα μεγαλύτερη όταν κρέμασαν τις δημιουργίες τους στο δοκάρι της σκεπής του σχολείου.

ΤΕΤΑΡΤΗ 23

ΟΙ ΔΡΑΚΟΙ ΖΩΝΤΑΝΕΥΟΥΝ...

Σήμερα, η δραστηριότητα αφορούσε τον τρόπο με τον οποίον λειτουργούν οι δύο δράκοι. Με βάση την ιστορία που φανταστήκανε την προηγούμενη ημέρα, οι νέοι ζωγράφισαν τη σύγκρουση των δύο δράκων με δαχτυλομπογιές. Στη συνέχεια έγινε αναπαράσταση της κίνησης των δύο δράκων από κάθε υποομάδα. Με τη βοήθεια της Ανν, αναπαράστησαν τη σύγκρουση των δύο δράκων μέσα στο νερό υπό τους ήχους του βιολιού.

Μεγάλη προθυμία, ενδιαφέρον, χαρά και ενθουσιασμός από τους προεφήβους για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα, μιας και όλο το δρώμενο έλαβε χώρα μέσα στο ποτάμι. Η συνάντηση έκλεισε με αφήγηση παραμυθιών από την Τίνα. Τόσο σημαντική ήταν η παρουσία της Ανν προς τα παιδιά που στο δρόμο της επιστροφής, συλλέξανε υλικά από τη φύση και της προσέφεραν ένα στεφάνι για δώρο. Αποφασίσαμε στο τέλος κάθε ημέρας να βάζουμε ένα δώρο στην ονειροπαγίδα που είχε κατασκευαστεί την δεύτερη βδομάδα.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΞΕΡΕΥΝΟΥΝ ΤΟ ΠΟΤΑΜΙ...

Σήμερα ήταν μεγάλη η συμμετοχή των παιδιών μιας και γνωρίζανε ότι την ημέρα αυτή θα έχουμε επίσκεψη στο Νέστο και γνωριμία με το άθλημα του κανό - καγιάκ. Στόχος ήταν να γνωρίσουν ένα μέσον με το οποίο μπορείς να ενώσεις τη στεριά με το υγρό στοιχείο - ένα πέρασμα από το οικείο στο άγνωστο. Ανυπομονησία, φωνές, χαρά, ενθουσιασμός. Αφού χωριστήκαμε σε υποομάδες των 4 απόμων, η μια ομάδα έκανε κανό με δύο από τους εμψυχωτές και ένας ανέλαβε την επίβλεψη. Άλλοι δύο εμψυχωτές συντόνισαν δραστηριότητα συλλογής αντικειμένων από τη φύση για τη δημιουργία φιγούρων στις επόμενες συναντήσεις.

Παράλληλα με την εκμάθηση του κανό γινόταν συζήτηση για τη σχέση ανθρώπου-υγρού στοιχείου, για το βάθος και τη ροή του ποταμού, το τι πρέπει να προσέχουμε και την σχέση ποταμού-θάλασσας. Επίσης έγινε συλλογή απορριμμάτων με στόχο την ευαισθητοποίηση των παιδιών για την καθαριότητα του χώρου. Παρατηρήθηκε μεγάλο δέσιμο των διαφόρων πολιτισμικών ομάδων, συνεργασία των παιδιών και μεγάλη προθυμία για όσα προτάθηκαν από τους εμψυχωτές.

ΠΕΜΠΤΗ 24

ΓΕΝΝΙΟΥΝΤΑΙ ΚΟΥΛΕΣ ΑΠΟ ΑΜΜΟ...

Τα μικρότερα παιδιά ενθουσιάστηκαν και διασκέδασαν πάρα πολύ με τη δραστηριότητα που τους προτείναμε - να φτιάξουμε κουκλάκια χρησιμοποιώντας καλσόν και άμμο. Τα παιδιά ζωγράφισαν το πρόσωπο και τα χέρια, φτιάξανε ρούχα από κομματάκια ύφασμα και μαλλιά από κλωστές τα οποία και κόλλησαν πάνω στη κούκλα. Φτιάξανε τη φιγούρα της μαμάς τους, μετά από δική τους επιλογή. Ολοκληρώσαμε τη δραστηριότητα βάζοντας τις κούκλες στον μέσα χώρο, τη μια δίπλα στην άλλη σε κύκλο γιατί

«έτσι βλέπουν την ομάδα τους», όπως είπαν τα ίδια τα παιδιά. Παρατηρήσαμε μεγάλο δέσιμο και προθυμία για συνεργασία στη συγκεκριμένη ομάδα η οποία δουλεύει αρκετό καιρό μαζί. Τόσο μεγάλο ήταν το ενδιαφέρον τους για την σημερινή κατασκευή που τα παιδιά δεν σταμάτησαν ούτε για διάλειμμα.

ΑΚΟΥΓΟΝΤΑΣ ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ...

Σ' ένα ήσυχο καφεενάκι, δίπλα στο ποτάμι, κάνουμε παρέα με τα πουλιά του Νέστου. Κουβεντιάζουμε για τα διάφορα είδη πουλιών που ζουν στην περιοχή, τα χαρακτηριστικά και τις ιδιαιτερότητες τους. Μαθαίνουμε για την τέχνη του 'οριγκάμι' και κατασκευάσαμε πουλιά από χαρτί.

Ακολουθώντας τα πουλιά που συνεχώς βουτάν στο ποτάμι, κάνουμε το θεωρητικό μέρος της εκπαίδευσης γύρω από το άθλημα του κανό-καγιακ που έχουν ζητήσει οι ίδιοι οι έφηβοι για να προετοιμαστούν να πλεύσουν την επόμενη βδομάδα. Οι νέοι δείχνουν ενδιαφέρον στις πληροφορίες για το άθλημα και ανυπομονούν να εφαρμόσουν στη πράξη όσα έμαθαν σήμερα. Η μέρα κλείνει με την προσφορά δώρου στην ονειροπαγίδα το οποίο ήταν ένα από τα πουλιά από χαρτί που είχαν κατασκευάσει προηγουμένως.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 25

ΠΛΑΣΜΑΤΑ ΓΥΡΩ ΑΠ' ΤΟ ΠΛΑΤΑΝΙ ΤΗΣ ΣΤΕΡΝΑΣ...

Η σημερινή μέρα ήταν γεμάτη ενθουσιασμό διότι πήγαμε για πρώτη φορά σε ένα καινούριο μέρος - στη Στέρνα. Ξεκινήσαμε με κατασκευές, φτιάχνοντας μάσκες από χαρτόνι και τα παιδιά ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα μας με χαρά. Κάθε παιδί επέλεξε ένα ζώο από τη φύση το οποίο και αποτύπωσε στη μάσκα. Στόχος μας ήταν να σχετιστούν τα παιδιά με τη φύση και να αντιληφθούν τη μοναδικότητα του κάθε πλάσματος στη φύση. Αισθανθήκαμε ικανοποίηση με την ανταπόκριση των παιδιών και νοιώσαμε σίγουροι για το δέσιμο και την πορεία της ομάδας.

ΤΟ ΠΟΤΑΜΙ ΠΑΕΙ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ...

Στα πλαίσια συνεργασίας των δύο Δ.Ε.Ν. (Ξάνθης και Κομοτηνής), οργανώσαμε στη παραλία της Μέσης δραστηριότητα του αθλήματος κανό-καγιακ για τα παιδιά που συμμετείχαν στην εκεί δράση του Δ.Ε.Ν.. Φτάνοντας εκεί, μας έκανε μεγάλη εντύπωση η ανυπομονησία των παιδιών. Μετά την θερμή υποδοχή των εμψυχωτών της Κομοτηνής, οι νέοι συμμετείχαν ενεργά σε κάθε στιγμή της δράσης. Ως 'επισκέπτες-εμψυχωτές', παρατηρήσαμε πόσο εύκολα έβρεαν όλα εφόσον τα παιδιά είχαν ήδη εργαστεί μαζί ως ομάδα με τον συντονισμό των εμψυχωτών τους εκεί. Η παρουσία μας στην παραλία κίνησε το ενδιαφέρον των γύρω παραθεριστών, οι οποίοι ήρθαν κοντά μας, θέλοντας να συμμετέχουν κι αυτοί. Τους εντάξαμε στην ομάδα μας και η δραστηριότητα συνεχίστηκε με μεγάλη χαρά, κέφι... και πολλούς λαθρεπιβάτες!

ΟΙ ΔΡΑΚΟΙ ΠΑΙΡΝΟΥΝ ΜΟΡΦΗ...

Μια συνάντηση γεμάτη χαρά δημιουργίες, συνάμα απορίες και σκέψεις με μοναδικό στόχο να πάρει μορφή αυτό που φαντάστηκαν οι νέοι για τους δύο δράκους. Οι προέφηβοι και έφηβοι

χωρίστηκαν σε δύο υποομάδες (γαλάζιοι - η ομάδα του δράκου του νερού και πράσινοι - η ομάδα του δράκου του βουνού) για να συνεχίσουν την πορεία που είχαν χαράξει στις δύο προηγούμενες συναντήσεις. Έχοντας κατά νου τα νέα μέλη που ήρθαν σήμερα, θεωρήσαμε ότι είναι πιο δημιουργικό να ενημερωθούν για την ιστορία των δράκων από τους ίδιους τους νέους. Περνώντας από τη θεωρία στην πράξη ξεκίνησαν την κατασκευή των κεφαλιών των δύο δράκων, δίνοντας ραντεβού για την ολοκλήρωσή τους την επόμενη μέρα. Στο τέλος προσθέσαμε ένα κομμάτι από το υλικό που δουλέψαμε (εφημερίδα) στην ονειροπαγίδα μας. Σημαντική ήταν η βοήθεια των νέων που προσφέρθηκαν να μας βοηθήσουν στην καθαριότητα του χώρου.

ΣΑΒΒΑΤΟ 26

Ο ΦΥΣΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΤΩΝ ΔΡΑΚΩΝ...

Η σημερινή συνάντηση ξεκίνησε με μικρή συμμετοχή των παιδιών, κάνοντας την προγραμματισμένη ολοκλήρωση των κεφαλιών των δράκων δύσκολη. Αλλάζοντας πλεύση, γυρίσαμε την προσοχή μας στο φυσικό περιβάλλον των δράκων και τη προστασία του. Αφού επεξεργαστήκαμε αρκετά την ιστορία του δράκου, συλλέξαμε υλικά από τη φύση και με τον πηλό που είχαμε, κατασκευάσαμε σε μακέτα το χώρο που αναπαύονται και διασκεδάζουν οι δράκοι. Παρόλο που αρχικά μας προβλημάτισε η μικρή συμμετοχή των παιδιών (γιατί επιβράδυνε το έργο ολοκλήρωσης των δράκων), στο τέλος αποδείχτηκε εποικοδομητική γιατί μας έδωσε την ευκαιρία να δεθούμε περισσότερο με τους νέους που ήρθαν σήμερα.

ΧΕΛΩΝΕΣ ΣΤΗ ΣΤΕΡΝΑ...

Σκοπός της σημερινής μέρας ήταν η γνωριμία των παιδιών με το φυσικό πυλό που μας δώρισε μέσα από το χρώμα του ο ίδιος ο τόπος. Στόχος της χρησιμοποίησης του φυσικού πυλού ήταν να καλλιεργήσουμε την αίσθηση ευγνωμοσύνης στα παιδιά προς αυτά που μας προσφέρει η φύση. Έπισκέπτης εμψυχώτρια η Γιώτα από το Δ.Ε.Ν. Κομοτηνής, με την πολύτιμη πείρα της γύρω από την αγγειοπλαστική τέχνη. Καθησυχάζει την αμηχανία των παιδιών, δείχνοντάς τους βήμα-βήμα πώς πλάθουμε τον πηλό. Καθώς μπαίνουν στη δραστηριότητα, αρχίζουν να χαιρόνται τη διαδικασία.

Δεν αργούν να φτάσουν δύο ακόμα επισκέπτες - η Άννη και η Τίνα. Με αφορμή τις χελώνες που είχαμε κατασκευάσει από πυλό, φτιάξαν ένα παραμύθι που ζωντάνεψαν με αφήγηση στην οποία συμμετείχαμε όλοι. Μια σημαντική στιγμή έρχεται όταν - με τη βοήθεια της Άννης - ένα μέλος της ομάδας συνειδητοποιεί την άσκοπη βία που άθελά τους ασκούν τα παιδιά χτυπώντας με ξύλα το νερό της στέρνας ως 'παιχνίδι', και νιώθει την ανάγκη να γίνει φύλακας και προστάτης της Στέρνας και των ζωντανών οργανισμών που φιλοξενεί. Το μήνυμα αυτό το μοιράστηκε με τα υπόλοιπα παιδιά, μαζεύοντάς τους γύρω του να τους μιλήσει. Το δώρο μας στην ονειροπαγίδα ήταν ένα κομμάτι πυλού και ένα φτερό.

Το ποτάμι συναντά τη θάλασσα: Δεν διακρίνεις το τέλος από την αρχή; το γλυκό από το αλμυρό; Έτσι γεννιέται η ζωή...

4

(4η εβδομάδα: 28/8-3/9/2006)

Η τέταρτη εβδομάδα αποτελεί πλέον μια πρόκληση. Πως θα συνθέσουμε τα ξέχρωρα βήματα ενός 'χορού', που μέρες τώρα δοκιμάζουμε; Και πως θα χωρέσουμε στο χορό αυτό τις νέες δεξιότητες που φέρνει το 'Δέλτα' του ποταμού; Αποφασίζουμε να κλείσουμε τη Δράση με ένα δρώμενο. Ζητάμε από Δράκους και Χελώνες να συνδιαλλαγούν.

Κι έτσι γίνεται. Παιδιά κι έφηβοι δουλεύουν πυρετικά πάνω στις λεπτομέρειες του ρόλου τους. Όχι με βαρύγδουπες ατάκες, αλλά με ονείρεμα. Τα παιδιά εργάζονται πάνω σε δύο ρόλους ταυτόχρονα: των «παιδιών που ονειρεύονται» και των «χελωνών που μεταφέρουν μηνύματα

στους δράκους».

Φτιάχνονται καβούκια από χαρτόνι και στη συνέχεια ζωγραφίζονται, τα «παιδιά» ζωγραφίζουν τα όνειρά τους σε ρούχα από εφημερίδα και μαγικά καπέλα από χαρτόνι. Αναζητούμε το ρόλο της «Αγάπης» στην ιστορία.

Οργανώνουν με δική τους πρωτοβουλία τα διαλείμματα τους ανάμεσα στις δραστηριότητες: πικ νικ στην αυλή του σχολείου και ζωντανή μουσική – το Ζεϊμπέκικο της Ευδοκίας με σάζι, τουμπελέκι, χορό και πολύ κέφι.

Οι έφηβοι ετοιμάζουν κι αυτοί τα ρούχα των δράκων (υφάσματα ζωγραφισμένα με χρώμα και άμμο), επιλέγουν τη μουσική που συνοδεύει την κίνηση, τραγουδούν δυνατά το ρεφρέν «σιγά μην κλάψω, σιγά

μη φοβηθώ» κι ας μурμουρίζουν ντροπαλά τα υπόλοιπα λόγια του τραγουδιού.

Ο Λευτέρης, επισκέπτης-εμφυχωτής φέρνει την πρόκληση της ισορροπίας μαζί με τα ζογκλερικά του. Παιδιά και έφηβοι φτιάχνουν μπάλες από μπαλόνια και φακές, παίζουν παιχνίδια ισορροπίας και δεξιότητων στο ποτάμι ή την αυλή του σχολείου.

Σύντομα δεχόμαστε κι άλλες επισκέψεις. Μία ομάδα τριών εφήβων από το Ανάχωμα Κομοτηνής. Ακολουθούν τις δραστηριότητες των υπολοίπων ομάδων, συμμετέχουν στη δράση με τα κανό.

Παραζάλη. «Να οργανώσουμε άλλη μια διανυκτέρευση στο ποτάμι;» αναρωτιόμαστε. Δεν αντέχει κανείς. Οι μέρες είναι ούτως ή άλλως γεμάτες.

Λίγο πριν το δρώμενο, η Ανακατωσούρα (άλλος ρόλος) ετοιμάζει χαρτοποπλό και ένα rainstick.

Όταν πια καταφτάνει η τελευταία μέρα η συγκίνηση είναι ανάμικτη με την κούραση. Νιώθω σαν εκκρεμές, σχεδόν δυσκολεύομαι να σταθώ σε μία 'θέση', καταγράφω τα δρώμενα με τη φωτογραφική μηχανή.

Ξεκινάμε με ζογκλερικά, έπειτα γκράφιτι της 'ροής' σε χαρτόνι οντουλέ, κατασκευή ενός mobile από φυσικά υλικά (τα έχουν συγκεντρώσει τα παιδιά και οι έφηβοι κατά το προηγούμενο διάστημα), το ίδιο το δρώμενο και στο τέλος αφήγηση παραμυθιών.

Ιστορίες που μιλάνε για το γεμάτο που κάποτε φαίνεται άδειο (σε όσους δεν γνωρίζουν, όχι σε αυτούς που το ζουν), για τα απρόοπτα της μέρας, για την τήρηση της

εσωτερικής ηρεμίας στο μέσον της καταιγίδας.

Κι έπειτα το κρέασμα της ονειροπαγίδας στο μεγάλο δέντρο της αυλής, παρέα με το mobile.

Τέλος; Όχι ακριβώς. Τα παιδιά από το Άκαρπο παίζουν σάζι και τουμπελέκι. Μοιράζω τα όργανά μου στα υπόλοιπα παιδιά και βλέπω κάποιον χορεύει ζεϊμπέκικο με τη φουσαρμόνικα στο στόμα.

Τι φέρνουν αλήθεια οι εκβολές του ποταμού; Συσσωρευμένη εμπειρία, γερά χτισμένες σχέσεις, νέες προκλήσεις. Αυτά.

Και κάτι παραπάνω: τη μαγικότητα. Επειδή κάπου στη ζωή μας χρειάζονται οι δράκοι, η χελώνα «Αγάπη» με τις υπόλοιπες εικονισμίες της παρέας της, τα μικρά παιδιά που

ονειρεύονται.

Α! Κι επειδή όλα αυτά 'μυρίζουν' μαγείρεμα, καταλαβαίνω επιτέλους γιατί τα νερά στις εκβολές των ποταμών είναι θολά.

Επειδή η ανακατωσούρα είναι παιδί της σύνθεσης και κάθε σύνθεση μια γέννα.

Κάπως έτσι κλείνει η τελευταία εβδομάδα. Σε θολά νερά.

Κι αν δυσκολεύομαι να γράψω για όλες τις μέρες που προηγήθηκαν, αν ξεχνώ μικρά περιστατικά ή κάποτε και μεγαλύτερα, είναι επειδή τα νερά είναι θολά. Και σ' αυτά τα νερά κολυμπάμε. Κι εγώ κι εμείς.

Τίνα Λυγδοπούλου
Σεπτέμβριος 2006

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΟΥΝ ΡΟΥΧΑ ΟΝΕΙΡΩΝ...

Η σημερινή μέρα ήταν ιδιαίτερη διότι ξεκίνησε η τελευταία βδομάδα της δράσης. Πρώτα δώσαμε στα παιδιά αυτή τη πληροφορία και τους μιλήσαμε για όσα είχαμε σχεδιάσει γι' αυτή τη φάση της δράσης. Τα παιδιά στεναχωρήθηκαν αρκετά για που δράση τελειώνει όμως ενθουσιάστηκαν με την ιδέα κατασκευής κουστομιών για τη γιορτή-δρώμενο του Σαββάτου. Ως στόχο, η διεργασία αυτή είχε την ανάδειξη των ονείρων που έχουν τα παιδιά για το μέλλον τους. Στις στολές τους ζωγράρισαν τα όνειρα τους και τα στόλισαν όπως ήθελαν. Αν και δυσκολευτήκαμε, καταφέραμε σιγά-σιγά να δώσουμε σε όλα τα παιδιά να καταλάβουν τι απαιτούσε η δραστηριότητα, κι αυτό φάνηκε στις γεμάτες όνειρα φορεσιές του. Οι ώρες 'απεικόνισης των ονείρων' πέρασαν ευχάριστα και δημιουργικά, κλείνοντας με διάφορα 'μαγικά' κόλπα του Λευτέρη που μας άφησαν άφωνους!

ΟΙ ΔΡΑΚΟΙ ΑΠΟΚΤΟΥΝ ΣΩΜΑ...

Η σημερινή δραστηριότητα αφορούσε την κατασκευή των δύο δράκων, του νερού και του βουνού. Χωριστήκαμε σε δύο υποομάδες και συνεχίσαμε την κατασκευή η οποία είχε ξεκινήσει την Παρασκευή. Η ομάδα του δράκου του βουνού κατασκεύασε το κεφάλι του δράκου χρησιμοποιώντας ρετάλια από σφουγγάρι και ξύλο, ενώ η άλλη ομάδα εφημερίδες, σύρμα και αλευρόκολλα. Οι έφηβοι απορροφήθηκαν από τις κατασκευές ενώ από τους εμψυχωτές τονίζονταν ο ρόλος των δύο δράκων. Είδαμε μεγάλο συναγωνισμό ανάμεσα στις δύο ομάδες για το ποιος θα κατασκεύαζε τον καλύτερο δράκο. Επισημάνθηκε ότι ο σκοπός μας δεν είναι αυτός αλλά η συνύπαρξη και η συνεργασία των δύο δράκων. Η παρουσία του Λευτέρη ήταν θετική και οι νέοι συνεργάστηκαν με μεγάλη χαρά και δημιουργικότητα μαζί του. Η μέρα έκλεισε με παρουσίαση ταχυδακτυλογικών θεμάτων από τον Λευτέρη προς τις δύο ομάδες - εφήβων και παιδιών.

ΤΕΤΑΡΤΗ 30

ΟΙ ΔΡΑΚΟΙ ΑΠΟΚΤΟΥΝ ΦΤΕΡΑ...

Ξεκινήσαμε τις δραστηριότητες της ημέρας με την συνέχιση και ολοκλήρωση της κατασκευής των κεφαλιών και φτερών των δύο δράκων. Οι έφηβοι χάρηκαν που είδαν το έργο τους ολοκληρωμένο και ανυπομονούν να κατασκευάσουν και το υπόλοιπο σώμα των δράκων. Συνεργάζονται πολύ καλά πια, και έχουν δημιουργηθεί ισχυροί δεσμοί μεταξύ τους καθώς δουλεύουν αρκετό καιρό μαζί τη δραστηριότητα των δράκων που έχει διάρκεια. Στη συνέχεια φτιάξαν ζογκλερικές μπάλες με τη βοήθεια του Λευτέρη, και στη συνέχεια έμαθαν πώς να τις χειρίζονται. Η μουσική έκπληξη που μας είχε ετοιμάσει η ομάδα παιδιών μας έφερε όλους μαζί κάτω απ' τη σκιά των δέντρων της αυλής του σχολείου. Η μέρα έκλεισε με σάζι και τουμπελέκι - τραγούδι, χορό και πολύ κέφι.

ΟΙ ΧΕΛΩΝΕΣ ΜΠΑΙΝΟΥΝ ΣΤΑ ΚΑΒΟΥΚΙΑ ΤΟΥΣ...

Μετά από μια πορεία τριών εβδομάδων δράσεις αντιμετωπίζοντας τις προκλήσεις δημιουργικά,

σκεφθήκαμε να αξιοποιήσουμε όλα αυτά που είχαμε φτιάξει. Με αυτό το σκεπτικό ξεκινήσαμε τη σημερινή συνάντηση στο Δημοτικό Σχολείο για να ονειρευτούμε και να προετοιμάσουμε το κλείσιμο της καλοκαιρινής δράσης. Μιας και οι χελώνες ήταν ένα από τα στοιχεία που αναδυθήκαν στις δημιουργίες των παιδιών, ο καθένας έφτιαξε τη 'στολή' του χρησιμοποιώντας διάφορα υλικά (χαρτί οντουλέ, χρώματα και ρετάλια υφασμάτων). Αρχικά, δυσκολευτήκαμε αρκετά. Με μεγάλο αριθμό παιδιών να συμμετέχουν στη δράση πια, και όλες τις ομάδες παιδιών μαζί, ήταν φυσική μια ένταση στην ατμόσφαιρα. Το γεγονός ότι χωριστήκαμε σε υποομάδες σε διαφορετικό χώρο βοήθησε τα παιδιά να εκφραστούν καλύτερα.

ΚΑΙ ΤΙ ΔΕΝ ΟΝΕΙΡΕΥΟΜΑΙ Μ' ΕΝΑ ΜΑΓΙΚΟ ΚΑΠΕΛΟ ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΙ...

Σκοπός της σημερινής μέρας ήταν η κατασκευή 'μαγικών καπέλων', για να χρησιμοποιηθούν από τα παιδιά με τις κούκλες στο δρώμενο του Σαββάτου, σαν συμπλήρωμα των στολών τους. Έχοντας κατασκευάσει 'στολές ονείρων', τα παιδιά ενθουσιάστηκαν με την ιδέα των συμπληρωματικών 'μαγικών καπέλων' και συνεργάστηκαν πολύ καλά. Το δέσιμο μεταξύ των παιδιών φάνηκε στο γεγονός ότι όσα τελείωναν νωρίτερα βοηθούσαν τα υπόλοιπα. Χαρήκαμε ιδιαίτερα όταν καταλάβαμε ότι πραγματικά είχαμε προχωρήσει από το 'εγώ' στο 'εμείς'.

ΠΕΜΠΤΗ 31

ΠΑΙΖΟΝΤΑΣ ΜΕ ΙΣΟΡΡΟΠΙΕΣ ΣΤΟ ΠΟΤΑΜΙ

Στις όχθες του ποταμού, η μέρα ήταν γεμάτη με ευχάριστες δραστηριότητες. Ξεκινήσαμε κατασκευάζοντας μπάλες με τη βοήθεια του Λευτέρη και παίζοντας ζογκλερικά παιχνίδια στην αμμουδιά. Στη συνέχεια δημιουργήσαμε μια ανθρώπινη πυραμίδα με τα σώματά μας. Τα παιδιά που βρίσκονται στο κάτω μέρος της πυραμίδας έπαιζαν το ρόλο των δέντρων και των φυτών. Τα παιδιά στο επόμενο επίπεδο έπαιζαν το ρόλο των ζώων, κι αυτά που ήταν στην κορυφή, τον άνθρωπο. Η πυραμίδα καταρρέει αν λείπει έστω και ένα μέλος και ισορροπεί όταν ο καθένας στηρίζει τον άλλον. Στόχος της άσκησης αυτής ήταν η επισήμανση της μοναδικότητας του κάθε κομματιού της πυραμίδας. Η μέρα έκλεισε με παιχνίδια με σχοινιά στα οποία συμμεριλάβαμε και τα μέλη του Ερυθρού Σταυρού.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 01

ΠΟΣΑ ΧΩΡΑΕΙ ΕΝΑ ΣΕΝΤΟΥΚΙ...

Στόχος της σημερινής μέρας ήταν ο σολισμός του σεντουκιού, που πρόκειται να φιλοξενήσει τις δημιουργίες όλου του μήνα των παιδιών όλων των ομάδων. Μόλις εξηγήσαμε στα παιδιά τη δραστηριότητα ξετρελάθηκαν με την ιδέα από τη μια, κι από την άλλη στεναχωρήθηκαν όταν συνειδητοποίησαν ότι αύριο είναι η τελευταία μέρα. Αυτό εκδηλώθηκε με επιφωνήματα, γκριμάτσες και παράπονα. Ερχόντουσαν στην αγκαλιά μας και μας εκδήλωναν την αγάπη τους και έλεγαν πόσο θα τους λείψουμε και ρωτούσαν πότε θα μας ξαναδούν. Με το τέλος της

δραστηριότητας τα παιδιά εκδήλωσαν ενδιαφέρον για την τακτοποίηση των υλικών. Κλείσαμε κάνοντας πρόβα με τα παιδιά που θα είναι στην ομάδα του 'ονειρέματος' στο αυριανό δρώμενο.

ΟΙ ΔΡΑΚΟΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ...

Οι δραστηριότητες σήμερα περιλάμβαναν και εκμάθηση κανό-κανιάκ στο ποτάμι που ήταν επιθυμία των εφήβων που δεν είχαν ακόμα αυτή την επαφή με το ποτάμι. Οι νέοι έκαναν κανό ανά τετράδες με τη, ενώ οι υπόλοιποι ασχολήθηκαν με την ολοκλήρωση της κατασκευής του σώματος των δύο δράκων. Με χρώμα και άμμο, χρησιμοποιώντας χέρια και πόδια, βάψαμε κομμάτια υφάσματος και τα δέσαμε μεταξύ τους. Ταυτόχρονα, μερικοί διασκέδασαν παίζοντας ζογκλερικά παιχνίδια με τον Λευτέρη. Πολύ ευχάριστη η ατμόσφαιρα και γεμάτη ανυπομονησία για την τελευταία μέρα που θα παρουσιαστούν οι δράκοι. Στην επιστροφή μας στο σχολείο κάναμε πρόβα τον χορό των δράκων με τη μουσική που είχαμε επιλέξει να τους συνοδεύει.

ΣΑΒΒΑΤΟ 02

ΤΟ ΔΡΩΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ...

Ημέρα χαράς και λύπης η σημερινή που είναι η τελευταία μέρα της καλοκαιρινής δράσης. Θέλοντας να αξιοποιήσουμε ό,τι είχαμε δημιουργήσει και συλλέξει από τη φύση σκεφτήκαμε πριν το δρώμενο να οργανώσουμε 4 ταυτόχρονους σταθμούς δραστηριοτήτων από τις οποίες θα περνούσαν όλοι νέοι. Η αυλή του σχολείου γέμισε δράση!

Στον 1^ο σταθμό ολοκληρώθηκε ένα έργο που είχε ξεκινήσει στην αρχή της δράσης. Το μακρύ χρωματιστό κολάζ που γεννήθηκε πάνω στην άμμο συμπληρώθηκε με όλα τα ονόματα των παιδιών που συμμετείχαν. Στον 2^ο σταθμό, τα παιδιά αποτύπωσαν το ίχνος της παλάμης τους με δακτυλομπογιές στο δέντρο με τα όνειρα, τις επιθυμίες και τις δεξιότητες τους. Στον 3^ο σταθμό ο Λευτέρης κι η Χριστίνα δημιουργούσαν μια μεγάλη εικόνα γκράφιτι με τη συμμετοχή των νέων. Στον 4^ο σταθμό, κατασκευάστηκε ένα κρεμαστό διακοσμητικό έργο με υλικά της φύσης. Οι νέοι συμμετείχαν στις δραστηριότητες με μεγάλη ενεργητικότητα. Η ατμόσφαιρα ήταν γιορτινή και υπήρχε ανυπομονησία για το ξεκίνημα του δρώμενου.

Το δρώμενο βασίστηκε σε όλα τα προηγούμενα έργα των ομάδων με βασικά στοιχεία την ιστορία των δύο δράκων και τη σχέση τους με τα όνειρα των παιδιών, και τις χελώνες που τα προστατεύουν. Στην πορεία προστέθηκαν 'ο μαέστρος', 'η ανακατωσούρα' και 'η απειλή των ονείρων'.

Η ιστορία διαδραματίζεται ως εξής: μια ομάδα των παιδιών ονειρεύεται το μέλλον, φορώντας τις στολές με τα όνειρα που είχαν ζωγραφίσει. Μια άλλη ομάδα παιδιών - 'οι χελώνες' - κάνουν κύκλο γύρω από τα παιδιά που ονειρεύονται, τα προστατεύουν από τις απειλές. Οι 'χελώνες' ενημερώνουν τους 'δράκους', ζητώντας τη βοήθεια τους να αντιμετωπίσουν τις 'απειλές'. Όμως η μέρα είναι 13 Φεβρουαρίου, κι έτσι όπως συγκρούονται οι δύο 'δράκοι' δεν είναι σε θέση να βοηθήσουν. Επεμβαίνει 'η ανακατωσούρα', η οποία δείχνει σε μία από τις 'χελώνες' το δρόμο προς το σεντούκι όπου κρύ-

βεται η λύση της σύγκρουσης. Μόλις ανοίγουν το σεντούκι, πετάγεται 'ο μάγος' από μέσα, ο οποίος ζητά από 'τη χελώνα' να βρει τι είναι αυτό που κρατάει στα χέρια του. 'Η χελώνα' το βρίσκει και το κερδίζει. Είναι η μικρή χελώνα που ονομάζεται «Αγάπη». Αλλάζοντας το χρόνο κατά μια μέρα, κάνει την ημερομηνία 14 Φεβρουαρίου - ημέρα αγάπης. Συμφιλιωμένοι 'οι δύο δράκοι', ορμούν με φωνές, φωτιές και καπνούς και διώχνουν τις απειλές, σώζοντας τα όνειρα των παιδιών. Χαρούμενοι, όλοι μαζί χορεύουν το χορό των δύο δράκων.

Στη συνέχεια συγκεντρωθήκαμε γύρω από τον πεσμένο κορμό ενός γέρικου δέντρου που έχει ζήσει 100 χρόνια στην αυλή του σχολείου, όπου 'η ανακατωσούρα' απηύθυνε ευχαριστίες προς τη Γαλάνη και το Νέστο που μας φιλοξένησε για ένα μήνα.

Κατόπιν τα παιδιά συγκεντρώθηκαν γύρω από το σεντούκι, όπου η Τίνα - καθισμένη πάνω σε αυτό - αφηγήθηκε παραμύθια με τον δικό της ξεχωριστό τρόπο. Με το τέλος των παραμυθιών ζητήθηκε από κάθε παιδί να γράψει το όνομα του σε ένα χαρτί και να το δέσει πάνω στην ονειροπαγίδα και το κρεμάσουμε με τα φυσικά υλικά πάνω στο δέντρο - μία φλαμουριά.

Έχοντας ολοκληρώσει τις δραστηριότητες που είχαμε οργανώσει, η μέρα έκλεισε με ένα δώρο των παιδιών. Κάποια από τα παιδιά που γνώριζαν να παίζουν μουσική, στήσανε το πάλλο και συγκεντρώνοντας γύρω τους όλα τα υπόλοιπα παιδιά άρχισε ένα ξέφρενο μουσικό γλέντι μέχρι την ώρα του αποχωρισμού!

ΟΜΑΔΑ ΕΜΨΥΧΩΤΩΝ Δ.Ε.Ν. ΞΑΝΘΗΣ
Σεσίλ Αχμέτ Ογλού, Νιχάτ Εμίν Κεχαγιά,
Αϊσέ Κιρατζή, Ορχάν Μπόζ, Σεβάλ Οσμάνογλου,

Παναγιώτης Παναγιωτίδης, Μάκης Σπιριδόπουλος,
Χριστίνα Τσιμούδη, Εμέλ Χατζησερήφ

ΒΟΗΘΟΙ ΕΜΨΥΧΩΤΕΣ
Σερρά Αχμέτ Ογλού, Μπετούλ Σιράκ

ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΕΜΨΥΧΩΤΕΣ
Δ.Ε.Ν. ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Γιώτα Ζαφειριάδου, Σέβημ Ιμπράμ,
Μπάμπης Κουγιουρούκης

πρόσδεση **Όχι** αφαίρεση
πολλαπλασιασμός **Όχι** διαίρεση

Αθήνα 2004. Αθήνα για όλους.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΔΕΚ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΤΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης